

PRÁVNÍ MONOGRAFIE

Právní aspekty outsourcingu

MARTIN MAISNER
JIŘÍ ČERNÝ

Wolters Kluwer
Česká republika

PRÁVNÍ ASPEKTY OUTSOURCINGU

PRÁVNÍ MONOGRAFIE

Právní aspekty outsourcingu

MARTIN MAISNER
JIŘÍ ČERNÝ

 Wolters Kluwer
Česká republika

Vzor citace: MAISNER, M., ČERNÝ, J. *Právní aspekty outsourcingu*.
Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 180 s.

Právní stav publikace je k 1. 12. 2011.

Lektoroval prof. Ing. Jiří Voříšek, CSc.

© JUDr. Martin Maisner, Ph.D., Mgr. Jiří Černý, LL.M., 2012

ISBN 978-80-7357-746-9

Obsah

Použité zkratky	IX
O autorech	XI
Předmluva	XIII
Úvod	XV
Kapitola 1 Pojem outsourcingu	1
1.1 „Na počátku bylo slovo“	1
1.2 Užívané definice outsourcingu	2
1.3 Analýza sémantická	4
1.4 Analýza systematická	6
1.5 Analýza funkční	32
Kapitola 2 Účel (cíle) outsourcingu	36
Kapitola 3 Základní filozofie outsourcingové smlouvy	39
3.1 Oboustranně výhodné podmínky	39
3.2 Jasně a srozumitelně formulovaná pravidla	39
3.3 Odborné zpracování smlouvy	40
3.4 Soulad s právním řádem	41
3.5 Předvídání problémů	43
Kapitola 4 Příprava na uzavření outsourcingové smlouvy	44
4.1 Příprava na straně zákazníka	44
4.2 Příprava na straně dodavatele	45
4.3 Due diligence	46
4.4 Vytváření a negociace smlouvy	48
4.5 Návrh smlouvy vytvářený zákazníkem	49
4.6 Návrh smlouvy vytvářený dodavatelem	50
4.7 Návrh smlouvy vycházející z obchodních podmínek zákazníka	51
Kapitola 5 Forma outsourcingové smlouvy	52

Kapitola 6 Členění outsourcingové smlouvy	54
6.1 Definice	55
6.2 Úvodní ustanovení	58
6.3 Účel smlouvy	59
6.4 Předmět smlouvy	60
6.5 Doba trvání smlouvy	61
6.6 Fáze vytvoření podmínek	64
6.6.1 První milník	64
6.6.1.1 Převzetí prostředků používaných pro poskytování služeb	64
6.6.1.2 Převzetí zaměstnanců	65
6.6.1.3 Převzetí smluv s třetími stranami	65
6.6.2 Druhý milník	66
6.7 Fáze poskytování stávajících služeb	67
6.8 Vyhodnocení a schválení plnění	70
6.9 Exit a ukončení	73
6.10 Minimální objem služeb	76
6.11 Přechod zaměstnanců	79
6.12 Ochrana informací	85
6.13 Ochrana zaměstnavatelských práv	88
6.14 Cena a způsob placení	89
6.15 Benchmarking	92
6.15.1 Úhrada nákladů spojených s benchmarkingem	92
6.15.2 Časová účinnost změny	93
6.15.3 Identifikace subjektu, který bude benchmarking provádět	94
6.15.4 Četnost benchmarkingu	94
6.15.5 Stanovení podmínek pro benchmarkera	95
6.15.6 Využití benchmarkingu pro změnu smlouvy	96
6.15.7 Alternativní způsoby úpravy smluvních podmínek	96
6.16 Práva duševního vlastnictví	99
6.16.1 Autorská díla zhotovená na zakázku	100
6.16.2 Standardní autorské dílo	100
6.16.3 Autorská díla třetích stran	101
6.17 Governance (řízení projektu)	105
6.18 Prohlášení smluvních stran	113
6.19 Záruka za kvalitu, odpovědnost za vady	113

6.19.1	Vymezení, kdy je plnění považováno za porušení smlouvy	114
6.19.2	Způsob určení, zda je služba považována za vadnou	115
6.19.3	Určení povinností poskytovatele v případě, že služba je poskytována vadně	116
6.20	Odpovědnost za škodu	117
6.21	Zajištění	120
6.21.1	Záruka mateřské společnosti	121
6.21.2	Rating společnosti poskytovatele	121
6.21.3	Zajištění nefinančních nároků zákazníka	122
6.21.4	Smluvní pokuty	122
6.22	Smluvní sankce	123
6.23	Řešení sporů	124
6.24	Ukončení smlouvy	126
6.24.1	Řádné ukončení smlouvy	127
6.24.2	Předčasné ukončení smlouvy	127
6.24.3	Pozastavení plnění části povinností ze smlouvy	128
6.25	Závěrečná ustanovení	131
6.25.1	Omezení změn personálních podmínek	132
6.25.2	Ochrana zaměstnanců	133
6.25.3	Možnost použití subdodavatelů	133
6.25.4	Zpracování osobních údajů	135
6.25.5	Soulad s předpisy	135
6.25.6	Jazyk smlouvy a vzájemná komunikace	136
Kapitola 7	Řešení sporů v outsourcingu	138
7.1	Specifika řešení sporů v oblasti outsourcingu	138
7.2	Efektivní řešení sporů	138
7.3	Možné způsoby řešení sporů a jejich význam	139
7.4	Řízení před soudem	139
7.4.1	Formulace podání k soudu	141
7.4.2	Dokazování v řízení před soudem	141
7.4.3	Rozhodnutí v soudním řízení	145
7.5	Rozhodčí řízení	147
7.6	Další alternativní způsoby řešení sporu	152
7.6.1	Podstata alternativního řešení sporu	152
7.6.2	Mediace, conciliace	153

7.6.3	Med-arb	155
7.6.4	Nezávazné rozhodčí řízení	156
7.6.5	Mini-trial	157
	Závěr	158
	Summary	159
	Seznam literatury	160
	Rejstřík	162

Použité zkratky

autorský zákon	zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů
občanský zákoník	zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
obchodní zákoník	zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
o. s. ř.	zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
RSHKAK	Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky
zákon o ochraně osobních údajů	zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
zákon o ochraně utajovaných informací	zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů
zákon o zadávání veřejných zakázek / ZVZ	zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
zákon o zaměstnanosti	zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
zákoník práce	zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

O autorech

JUDr. Martin Maisner, Ph.D., je partnerem a vedoucím specializace Právo ICT advokátní kanceláře ROWAN LEGAL, která dva roky po sobě obdržela cenu za nejlepší advokátní kancelář v oblasti IT v soutěži organizované portálem Epravo.cz pod záštitou předsedy vlády ČR a ministra spravedlnosti ČR. Je uznávaným právním odborníkem a rozhodcem. Specializuje se na právo informačních technologií, ochranu dat, obchodní transakce a alternativní řešení sporů na domácí i mezinárodní úrovni (včetně mediace, negociace či mezinárodních arbitráží). Je autorem či spoluautorem řady publikací, jako např. *Commercial Agencies and Distributorships* (Prentice Hall, 1995), *Co-production International* (TBI, 1995), *World Antitrust Law and Practice* (Little Brown and Company, 1996), *Velká kniha smluvních vzorů* (C. H. Beck, 2000, 2001, 2002, 2003, 2007), *ICCA Handbook on Commercial Arbitration – National Report Czech Republic* (Wolters Kluwer, 2010), *Základy softwarového práva* (Wolters Kluwer, 2011), *Rizika v komerční praxi* (Wolters Kluwer, 2011). Publikoval desítky článků k tématům jako internetové právo, outsourcing IT, smlouvy v IT, právní aspekty IT, řešení sporů v oblasti IT apod. Pravidelně vystupuje na odborných konferencích, např. Certifikovaný IT Security Manager 2011 (Praha), 17. symposium EDI 2011 (Praxe elektronické komunikace v obchodních vztazích, Praha), Systémová integrace ČSSI 2001–2010 (Praha), Systémová integrácia SSSI (Tatranská Lomnice, Štrbské pleso, Bratislava, Myjava), Svět informačních systémů 2008, 2009 (Zlín), Tvorba softwaru 2009 (Ostrava) apod. Jako rozhodce se účastnil řady řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Zastupoval klienty před domácími rozhodčími soudy v České republice a na Slovensku i v rámci mezinárodních rozhodčích řízení. Je považován za jednoho ze zakladatelů právní teorie outsourcingu a je též autorem řady vzorových smluv, používaných domácími i mezinárodními IT společnostmi. Působí též jako vysokoškolský pedagog na Newton College v Brně a Paneurópske vysoké škole v Bratislavě. Je členem České advokátní komory, Slovenské advokátní komory, Mezinárodní advokátní komory (International Bar Association), ASA Association suisse de l'Arbitrage (Švýcarské arbitrážní asociace), České společnosti

pro systémovou integraci (viceprezident pro vnější vztahy), LCIA (London Court of International Arbitration) – European Users' Council a správní rady nadace Erudikon.

Mgr. Jiří Černý, LL.M., v současné době pracuje jako ředitel pro právní záležitosti pro českou pobočku jedné z největších světových společností v oblasti ICT. Předtím působil v advokacii jako vedoucí desku ICT v advokátní kanceláři ROWAN LEGAL, která dva roky po sobě obdržela cenu za nejlepší advokátní kancelář v oblasti IT v soutěži organizované portálem Epravo.cz pod záštitou předsedy vlády ČR a ministra spravedlnosti ČR. Ve své činnosti v advokacii Jiří Černý pracoval na několika největších outsourcingových transakcích v České republice, a to zejména v oblasti ICT. Činností v ROWAN LEGAL Jiří Černý navázal na práci v BT Global Services (součást skupiny British Telecommunications plc), kde byl odpovědný za řízení právních záležitostí v regionu CEE. Kromě odpovědnosti za region CEE byl Jiří Černý odpovědný za několik klíčových outsourcingových transakcí ve Švédsku, Finsku, Rusku, Kazachstánu, Saúdské Arábii, Libyi a Turecku. Před působením v BT Global Services Jiří Černý působil ve společnosti Eurotel Praha, kde byl odpovědný za právní aspekty regulace telekomunikací. Kromě absolvování právnické fakulty Masarykovy Univerzity v Brně je Jiří Černý držitelem titulu LL.M. z právnické fakulty K. U. Leuven, kde se specializoval na právo ICT. Jiří Černý se jako přednášející pravidelně účastní odborných konferencí a též působí jako externí lektor vzdělávacích institucí aktivních v oblastech ICT a outsourcingu.

Předmluva

Informační a komunikační technologie (ICT) jsou v současné době fenoménem, který ovlivňuje konkurenceschopnost a efektivitu firem i institucí veřejné správy. Zajištění vysoké kvality ICT služeb, bezchybné funkčnosti jednotlivých komponent informačního systému při přijatelných nákladech se pro řadu organizací stává zásadním a přitom těžko řešitelným problémem. Proto mnohé z nich realizují provoz a rozvoj informačního systému outsourcingem, tzn. přenášejí zodpovědnost za provoz a rozvoj informačního systému na specializovaného poskytovatele.

Rozhodne-li se organizace outsourcovat svůj informační systém, stojí před řadou nelehkých technologických, personálních, ekonomických a právních rozhodnutí. Sepsání smlouvy o outsourcingu patří v obchodních vztazích k těm nejsložitějším problémům. Špatně uzavřená smlouva může mít katastrofální důsledky, a to jak pro zákazníka, tak pro poskytovatele. Smlouva tedy musí být vyvážená a musí ošetřit všechny fáze outsourcingu od převzetí aktiv a zaměstnanců zákazníka poskytovatelem přes provoz dohodnutých služeb a změny služeb až po řešení sporů i případné ukončení outsourcingového vztahu. Současně musí ošetřit všechny v úvahu přicházející problémy, které v těchto fázích mohou nastat.

Na výše uvedené problémy a jejich řešení je zaměřena tato kniha. V úvodních kapitolách kniha charakterizuje pojem a význam outsourcingu, analyzuje pojetí outsourcingu v legislativě České republiky a popisuje možné formy outsourcingové smlouvy. Vrcholem textu je kapitola věnovaná struktuře a jednotlivým ustanovením outsourcingové smlouvy. Text této kapitoly popisuje jednotlivé oblasti, které by měla smlouva na outsourcing obsahovat, a poté uvádí možné znění smlouvy řešící danou oblast.

Již z výčtu témat, která kniha pokrývá, je zřejmé, že přináší mnoho zajímavých a užitečných informací jak pro poskytovatele outsourcingových služeb, tak pro zákazníka. Přínos knihy pro čtenáře je podtržen složením autorského kolektivu. Autoři knihy se problematice práva informačních a komunikačních technologií systematicky věnují již mnoho let a do textu zapracovali mnohé zkušenosti z praxe, z kontraktů na dodávku ICT služeb i ze sporů, které v České republice proběhly.

Knihu lze proto doporučit jak studentům inženýrských oborů na vysokých školách, tak praktikům, kteří musejí právní problémy spojené s outsourcingem informačních systémů řešit ve své profesi.

*Prof. Ing. Jiří Voříšek, CSc.,
prezident České společnosti pro systémovou integraci
a vedoucí katedry informačních technologií na VŠE*

v Praze 24. ledna 2012

Úvod

Vážení čtenáři,

text knihy, kterou máte před sebou, vznikl několik let – především v poznámkách a archivu obou autorů. Některé názory, které se v knize objevují, byly v té či oné podobě již publikovány v článcích nebo v předchozích publikacích, a to v různých souvislostech. V některých případech jsou v souladu s většinou odborné veřejnosti a v některých aspektech se patrně odlišují – ale tak už to s právními názory je.

Knihla přichází do právního prostředí, které se zdá počítat s outsourcingem jako s hotovou a běžnou věcí, aniž by se zabývalo tím, co vlastně outsourcing je a co není a jaká by pro něj měla platit pravidla. Tato pravidla – v daném případě nepsaná – však jako obchodní zvyklosti silně ovlivňují jak obchodní vztahy, tak i výklad a aplikaci práva.

Autoři vycházejí z mnohaletých zkušeností s uzavíráním outsourcingových smluv a strukturováním outsourcingových vztahů, a to od těch nejjednodušších až po velmi komplikované struktury v rámci telekomunikačních služeb a informačních technologií s mezinárodním prvkem. Kniha obsahuje řadu konkrétních příkladů, jak lze jednotlivé oblasti úpravy právně a technicky řešit. Příklady jsou z reálných smluv, prošly negociací a v některých případech i soudním či rozhodčím sporem.

Z praktických důvodů autoři vždy užívali tu nejsložitější variantu (zejména v oblastech jako je například řízení projektu) vzhledem k tomu, že se domnívají, že je vždy lepší se inspirovat složitější úpravou a zjednodušit ji k obrazu svému než naopak.

Autoři upřímně litují, že téměř v žádném případě neuvádějí konkrétní obchodní případy či projekty, ve kterých bylo to či ono řešení aplikováno. S ohledem na skutečnost, že autoři uvádějí konkrétní smluvní úpravy, a to z vlastní praxe, bylo nutno tyto případy anonymizovat – subjekty, které předmětné smlouvy uzavíraly, si nepřály jejich zveřejnění a identifikaci příslušného obchodního případu a platná právní úprava zveřejnění bez výslovného souhlasu stran neumožňuje.

A nakonec jen malou poznámku – kniha nebyla zamýšlena jako vzorová smlouva s komentářem a také jí není. Popsané a předkládané příklady

byly míněny především jako inspirace, eventuálně k demonstraci možností k inspiraci, nikoli k přímému převzetí do smluvních dokumentů.

A možná poslední připomínku – text byl formulován tak, aby mohl být inspirací jak právníkům, jejichž hlavním oborem není IT a pro které je outsourcing nové pole působnosti, tak i neprávnikům, kteří se outsourcingem zabývají buď z pohledu technického, vědeckého, nebo ekonomického a jimž pohled autorů může v tomto případě být přínosem.

Autoři

KAPITOLA 1

Pojem outsourcingu

(JUDr. Martin Maisner, Ph.D.)

1.1 „Na počátku bylo slovo“

Tato biblická věta je v případě outsourcingu skutečně namístě. Autor si dobře vzpomíná na dobu zhruba před osmnácti lety, kdy byl vzdělávací agenturou žádán o přednášku na téma *Právní aspekty outsourcingu* (jakožto módního, „trendy“ tématu) a na základě této žádosti provedl rozsáhlé, leč marné rešerše. Outsourcing se vynořil z kalných zátočin obchodní sémantiky, marketingu a prezentací stejně jako předtím například termíny „implementace“ nebo „systémová integrace“, nicméně na rozdíl od těchto citovaných termínů, které na marketingovém nebí informačních technologiích zazářily jako jasné bolid a opět zmizely, si svoje místo v obchodním světě drží stále. Dokonce se tento termín dostal z výsostné domény informačních technologií i do jiných oborů a stal se termínem víceméně běžným. Pravdou samozřejmě zůstává, že nejdříve se začalo operovat s termínem „outsourcing“ jako takovým a teprve dodatečně (a samozřejmě často velmi účelově) se k němu hledal obsah.

Abychom byli spravedliví – činnost, která se dnes začleňuje tak či onak pod pojem „outsourcing“, nepředstavuje žádné zásadní novum; v určité formě se tyto tendence objevují v šedesátých, sedmdesátých i osmdesátých letech, byť nikoliv pod dnešním názvem, a to zejména u nadnárodních technologicky orientovaných firem a zejména v oblasti amerického trhu.

Obsah určitého pojmu v oblasti obchodu (a služeb), který má obecnou platnost a je vnímán jako ustálený, vzniká buď na základě dlouhodobé uzance a užívání, nebo na základě toho, že je ukotven v právním řádu jako definovaný termín. V praxi je to zpravidla do jisté míry obojí, regulace právními předpisy musí zachovat jistou míru obecnosti a obchodní zvyklosti ji vhodně doplní. Právní řády většiny zemí téměř vždy nestačí dostatečně rychle reagovat na nově vznikající vztahy ve společnosti, takže legislativní vývoj zaostává za vývojem faktickým. Je tomu tak i v případě outsourcingu, který není ve většině právních řádů, a tedy ani v právním řádu českém, dostatečně upraven.

Obchodní zvyklosti, které v případě nedostatku právní úpravy slouží jako závazná pravidla, jsou pak natolik různorodé, že je velmi obtížné vysledovat nějakou zvyklost natolik spolehlivou a prokazatelnou, o kterou by se dalo výkladově opřít například v případě sporu.

1.2 Užívané definice outsourcingu

Aby však bylo možné problematiku outsourcingu vůbec uchopit, musíme se přece jen pokusit jej definovat s takovou mírou specifičnosti, aby jej bylo možno odlišit od jiných obchodních vztahů.

Autorovi učení kolegové zejména na katedrách informatiky a informačních technologií se o jakousi obsahovou definici opakovaně pokusili. Jakkoliv je jakákoliv takováto snaha nepochybně chvályhodná, bohužel dosud nikdy nepřesáhla rámec příslušného akademického pracoviště a okruhu zainteresovaných studentů a nebyla obecně akceptována. Ačkoliv outsourcing patří k častým tématům a je v komunikaci mezi IT odborníky všemožně skloňován, je snadné zjistit, že o faktickém a právním obsahu tohoto pojmu mají diskutující téměř vždy poněkud odlišné představy.

Začněme s definicemi outsourcingu, které byly veřejně publikovány, tedy příkladmo alespoň první čtyři namátkově vybrané:

Outsourcing (angl. „out“ vně a „source“ zdroj) znamená, že firma vyčlení různé podpůrné a vedlejší činnosti a svěří je smluvně jiné společnosti či subkontraktorovi specializovanému na příslušnou činnost. Je to tedy druh dělby práce, činnost však není zajišťována vlastními zaměstnanci firmy, nýbrž na základě smlouvy. Typicky se jedná o činnosti, jako je úklid, údržba, doprava nebo správa počítačů (IT). Outsourcing se považuje za obchodní rozhodnutí, které má vést ke snížení nákladů a/nebo k soustředění na hlavní činnosti firmy, a to v zájmu její konkurenceschopnosti.¹

Podstatou outsourcingu je vyčlenění činnosti, která netvoří podstatu hlavního předmětu podnikání společnosti, a její převedení na externího poskytovatele.²

¹ Wikipedie (citován stav k 28. 9. 2011).

² <<http://www.systemonline.cz/clanky/vyuziti-metodiky-it-governance-a-itol.htm>> (stav k 28. 9. 2011).

Outsourcing znamená zajišťování určité části provozu organizace jinou (externí) organizací. Je to označení, které vychází ze dvou základních slov: „out“ – vnější a „source“ – zdroj.³

Outsourcing znamená přenechání části výrobního procesu, např. výrobu některé části produktu, dalšímu/třetímu subjektu. Tento termín se používá v ekonomii od 80. let 20. stol. Rozhodnutí o využití outsourcingu je většinou vyvoláno zájmem snížit náklady, efektivněji využít ušetřený čas a výrobní prostředky v provozu laboratoře, a tím zvýšit zisk.⁴

Uvedené definice⁵ poukazují na určité rysy činnosti, která se většinou označuje jako outsourcing. Při podrobném pročtení se však naskytá řada otázek, které mají zásadní význam, pokud budeme chtít exaktně rozlišit, co je outsourcingem nebo nikoliv. Existuje sice liberální přístup, který praví, že outsourcingem může být cokoli, co ve smlouvě jako outsourcing definujeme. Jednoduše řečeno, outsourcing je z tohoto pohledu především pojmem obchodním a jeho obsah je definován obsahem smluvní dokumentace, která závazky stran v příslušném „obchodním případě outsourcingu“ zakotvuje. V praxi to znamená, že je obsahem to, co si strany mezi sebou určí, a tak je každý případ outsourcingu jiný, takže se ani nevyužívá systému vzorových smluv, které jsou jinak poměrně obvyklé. Vždy totiž záleží na konkrétní situaci, na předmětu a rozsahu outsourcingu, na postavení smluvních stran a na mnoha dalších okolnostech. Problémem je, že při poruše fungování takové smlouvy a při případném testu vyvolaném sporem mezi smluvními stranami se kvůli nedostatku zákonné regulace a neustáleným obchodním zvyklostem tyto strany mohou octnout v právní pasti, která nebude mít žádné racionální řešení.

Jakým způsobem se tedy dopracovat k definici obsahu pojmu outsourcing? Pokud bychom se pokusili outsourcing definovat natolik přesně, aby nám to umožňovalo alespoň s určitou mírou jistoty určit, kdy se jedná o outsourcing a kdy nikoliv, je třeba zvolit nějakou metodu. Autor se pokusil použít klasických analytických metod používaných k rozboru právního textu, a to analýzy sémantické (jazykozpytné), systémové (umístění a užití termínu

³ <<http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/outsourcing>> (stav k. 28. 9. 2011).

⁴ <<http://www.stomateam.cz/index.php?clanek=357>> (stav k. 28. 9. 2011).

⁵ Uvedené definice jsou převzaty z otevřených internetových zdrojů, nikoli z renomovaných zdrojů, například vědeckých publikací nebo vysokoškolských skript. Důvodem referencí k těmto definicím je fakt, že rozšířenost a obecná znalost těchto renomovaných publikací je omezená a v některých případech přímo účelová, aby podpořila doktrínu autora nebo jím zaváděnou klasifikaci.

v právních předpisech) a funkční (vycházející z aplikace příslušného termínu na nejčastěji užívanou činnost), a následně vyvodit jednoduchou, leč použitelnou formuli či soubor znaků, na jehož základě lze určit, zda se jedná o outsourcing či nikoliv.

1.3 Analýza sémantická

Většina používaných definic vychází z nepřilíš fundovaného rozboru slova „outsourcing“, prohlašujíc suverénně, že slovní složenina z anglických slov „out“ a „source“ (tedy podle prezentovaného výkladu „vnější“ a „zdroj“) jasně vyjadřuje zajištění určité činnosti využitím externích (vnějších) zdrojů či zajištění určité činnosti externím dodavatelem.

Martin Števko ve své práci⁶ s odkazem na další autory uvádí podobnou hypotézu:

Anglický výraz „outsourcing“ je vytvořen ze slovního spojení „outside resource using“. Nejbližším verbálním ekvivalentem v češtině by mohly být pojmy „vytěsnění“ či „odsunutí“. Tento těžce použitelný překlad bývá vyjadřován jako „externí služby“, resp. „využívání externích služeb“.

Autor se vši odpovědností prohlašuje, že takové závěry by byly sémanticky nepodložené a vycházely by spíše ze zbožného přání než z nějakého skutečného rozboru či fundované znalosti významu uvedeného sousloví. Pokud totiž nahlédneme do zcela běžného výkladového slovníku,⁷ zjistíme, že slovíčko „out“ se vyskytuje jednak jako adverbium⁸ v celkem 24 významech,

⁶ Števko, M. *Outsourcingové smlouvy v oblasti informačních technologií*. Diplomová práce. Olomouc: UPF JEP, 2011.

⁷ <<http://dictionary.reference.com>>

⁸ **Adverbium**

1. away from, or not in, the normal or usual place, position, state, etc.: *out of alphabetical order; to go out to lunch*. 2. away from one's home, country, work, etc., as specified: *togo out of town*. 3. in or into the outdoors: *to go out for a walk*. 4. to a state of exhaustion, extinction, or depletion: *to pump awell out*. 5. to the end or conclusion; to a final decision or resolution: *to say it all out*. 6. to a point or state of extinction, nonexistence, etc.: *to blowout the candle*; 7. in or into a state of neglect, disuse, etc.; not incurrent vogue or fashion: *That style has gone out*. 8. so as not to be in the normal or proper position or state; out of joint: *His back went out after his fall*. 9. in or into public notice or knowledge: *The truth is out at last*. 10. seeking openly and energetically to do or have: *to be out for a good time*. 11. not in present possession or use, as on loan: *The librariansaid that the book was still out*. 12. on strike: *The miners go out at midnight*. 13. so as to project or extend: *to stretch out; stick your tongueout*. 14. in

jednak jako adjektivum⁹ rovněž ve 24 významech, tedy celkem 48 poměrně různorodých významových poloh.

Co se týče výrazu „source“, uvádí tentýž zdroj¹⁰ šest významů pro podstatné jméno,¹¹ dva významy pro sloveso s předmětem¹² a dva významy pro

or into activity, existence, or outward manifestation: *Arash came out on her arm.* **15.** from a specified source or material: *made out of scraps.* **16.** from a state of composure, satisfaction, or harmony: *to beput out over trifles.* **17.** in or into a state of confusion, vexation, dispute, variance, or unfriendliness: *to fall out about trifles.* **18.** so as to deprive or be deprived: *to be cheated out of one's money.* **19.** so as to use the last part of: *to run out of gas.* **20.** from a number, stock, or store: *to point out the errors.* **21.** aloud or loudly: *to cry out.* **22.** with completeness or effectiveness: *to fill out.* **23.** thoroughly; completely; entirely: *The children tired me out.* **24.** so as to obliterate or make undecipherable: *to cross out amisspelling; to ink out*

⁹ **adjective**

25. not at one's home or place of employment; absent: *Istopped by to visit you last night, but you were out.* **26.** not open to consideration; out of the question: *I wanted to go by plane, but all the flights are booked, so that's out.* **27.** wanting; lacking; without: *We had some but now we're out.* **28.** removed from or not in effective operation, play, a turn at bat, or the like, as in a game: *He's out for the seasonbecause of an injury.* **29.** no longer having or holding a job, public office, etc.; unemployed; disengaged (usually followed by *of*): *to be out of work.*

30. inoperative; extinguished: *The elevator is out. Are the lights out?* **31.** finished; ended: *before the week is out.* **32.** not currently stylish, fashionable, or in vogue: *Fittedwaisilines are out this season.* **33.** unconscious; senseless: *Two drinks and he's usually out.* **34.** not in power, authority, or the like: *a member of the outparty.* **35. Baseball.** **a.** (of a batter) not succeeding in getting on base: *He was out at first on an attempted bunt.* **b.** (of a base runner) not successful in an attempt to advance a base or bases: *He was out in attempting tosteal second base.* **36.** beyond fixed or regular limits; out of bounds: *The ball wasout.* **37.** having a pecuniary loss or expense to an indicated extent: *The company will be out millions of dollars if the new factory doesn't open on schedule.* **38.** incorrect or inaccurate: *His calculations are out.* **39.** not in practice; unskillful from lack of practice: *Your bowhand is out.* **40.** beyond the usual range, size, weight, etc. (often used in combination): *an outsize bed.* **41.** exposed; made bare, as by in one's clothing: *out atthe knees.* **42.** at variance; at odds; unfriendly: *They are out with eachother.* **43.** moving or directed outward; outgoing: *the out train.* **44.** not available, plentiful, etc.: *Mums are out till next fall.* **45.** external; exterior; outer. **46.** located at a distance; outlying: *We sailed to six of the outislands.*

47. Cricket. not having its innings: *the out side.* **48.** of or pertaining to the playing of the first nine holes of an 18hole golf course (opposed to *in*): *His out score on thesecond round was 3.*

¹⁰ <<http://dictionary.reference.com>>

¹¹ **noun**

1. any thing or place from which something comes, arises, or is. obtained; origin: *Which foods are sources of calcium?* **2.** the beginning or place of origin of a stream or river. **3.** a book, statement, person, etc., supplying information. **4.** the person or business making interest or dividend payments. **5.** a manufacturer or supplier. **6. Archaic.** a natural spring or fountain.

¹² **verb (used with object)**

7. to give or trace the source for: *The research paper was notaccurately sourced. The statement was sourced to the Secretary of State.* **8.** to find or acquire a source, especially a supplier, for: *Someof the components are now sourced in Hong Kong.*

sloveso bez předmětu.¹³ Významy autor uvedl v poznámkách v původní jazykové verzi – předpokládal, že pro demonstraci to bohatě stačí. I čtenáři bez zvláštní jazykové průpravy je zřejmé, že na základě těchto uvedených významů lze dovodit množství zcela odlišných významů z hlediska jazykového zcela legitimních.

Jediným závěrem sémantické analýzy tudíž je, že podle jazykových a slovněvýznamových hledisek nelze určit jednoznačně, co je outsourcingem a co outsourcingem není. Jazykový výklad se tak naopak zdá být metodou, která by vedla spíše ke zmatení celé problematiky.

1.4 Analýza systematická

Systematickou analýzou se autor pokusil stanovit charakteristické rysy outsourcingu podle toho, v jakých souvislostech je uváděn daný termín v právních předpisech České republiky, eventuálně Evropské Unie, a zda podle jeho zatřídění lze dospět k jednoznačnému vymezení, co za outsourcing lze považovat a co za outsourcing považovat nelze. Aby autoři předem předešli námitce, že v následujících pasážích je citováno zbytečně mnoho právního textu, dodávají, že se jedná o vyčerpávající prezentaci toho, jakým způsobem je outsourcing v právním řádu upraven a v jakých předpisech. Při přípravě této publikace autoři původně nezamýšleli uvést tyto citace v plném rozsahu, ale jsou natolik vypovídající o úrovni regulace, že se rozhodli je v textu ponechat.

Vzhledem k tomu, že výskyt a zařazení slova „outsourcing“ v právních předpisech považují autoři za klíčové, uvádíme následovně všechny výskyty k 28. 9. 2011. Neuvádíme pochopitelně celý text předpisů, ale relevantní výňatky, ze kterých – díky tomu, jak je autor seřadil – je patrná souvislost uvedení termínu „outsourcing“. Před citací je vždy uvedena identifikace příslušného předpisu:

¹³ *verb (used without object)*

9. to contract a manufacturer or supplier: *Many large companies are now sourcing overseas.*

10. to seek information about or consider possible options, available personnel, or the like: *a job recruiter who was merely sourcing.*

- **Metodická příručka k NACE Rev. 2
(Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE):**

[...]

3.3 Specifické případy zatřídění Subdodavatelské činnosti (**outsourcing**)¹⁴

[...]

- **Informace – Metodická část Klasifikace CZ-CPA:**

[...]

*K službám výrobního charakteru, které se vyskytují v klasifikaci CZ-CPA, se řadí subdodavatelské práce. Subdodavatelské práce (v klasifikaci CZ-NACE též **outsourcing**) jsou práce, kterými se dodavatel podílí na výrobě výrobku. Práci vykonává na materiálu (meziproduktu), který vlastní zadavatel. Dodavatel tedy dodává svou práci formou dodávky na zakázku (na základě smlouvy nebo dohody). Subdodavatelské práce jsou v klasifikaci CZ-CPA uvedeny v oddílech 10 až 32 jako samostatné položky na úrovni subkategorií, označovány jsou kódem XX.XX.99.*

[...]

- **Vyhláška č. 482/2006 Sb., o minimálních náležitostech statutu a povinných náležitostech zjednodušeného statutu fondu kolektivního investování:**

*Struktura odhadu nákladů fondu kolektivního investování
[k § 12 písm. h)]*

[...]

*náklady na reklamu
správní a soudní poplatky
náklady na **outsourcing**
ostatní správní náklady*

[...]

¹⁴ V citovaných textech je slovo „outsourcing“ vždy zvýrazněno autorem.

- **21/2008 VČNB, úřední sdělení k pravidlům obezřetného výkonu činností penzijními fondy – Řídící a kontrolní systém penzijního fondu:**

Příloha

Informace o přístupu České národní banky k řídicímu a kontrolnímu systému penzijního fondu

[...]

*V případě, že penzijní fond vykonává některou ze svých činností prostřednictvím třetí osoby (**outsourcing**), nezbavuje se tímto žádné ze svých povinností a odpovědností.*

- **Zákon č. 160/2010 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím nařízení Evropského parlamentu a Rady o ratingových agenturách:**

[...]

Správní delikty ratingové agentury se sídlem na území České republiky

(1) Ratingová agentura, která má sídlo na území České republiky, se dopustí správního deliktu tím, že [...]

*e) vykonává **outsourcing** důležitých provozních funkcí v rozporu s článkem 9 nařízení o ratingových agenturách [...].*

- **Zákon č. 120/2007 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti se stanovením kapitálových požadavků na banky, spořitelní a úvěrní družstva, obchodníky s cennými papíry a na instituce elektronických peněz:**

[...]

(3) Obchodník s cennými papíry, který není bankou, informuje Českou národní banku též o [...]

*e) činnostech, jejichž výkonem pověřil třetí osobu (**outsourcing**) [...].*

- **33/2007 VČNB, úřední sdělení k pravidlům obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry. Systém vnitřně stanoveného kapitálu:**

[...]

Řídicí a organizační předpoklady a uspořádání SVSK

[...]

Pro zajišťování SVSK nebo jeho prvků lze využít třetí osoby (**outsourcing**). Povinná osoba se však tímto nezbujuje odpovědnosti za činnosti a výstupy zajišťované prostřednictvím **outsourcingu**.

[...]

- **30/2010 VČNB, úřední sdělení k pravidlům obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry. Měření operačního rizika, stanovení kapitálového požadavku k operačnímu riziku:**

[...]

25. V databázích pro účely operačního rizika obsahujících údaje o ztrátách a ztrátových událostech jsou rovněž zaznamenávány a samostatně identifikovány události související s pojištěním nebo dalšími uznatelnými technikami snižování rizika; **outsourcing** není uznatelnou technikou snižování rizika. Do dalších technik snižování rizika nelze zahrnout techniky, resp. nástroje, které povinná osoba drží za účelem obchodování. Dojde-li k významné změně povahy pojištění nebo dalších uznaných technik snižování kapitálového požadavku k operačnímu riziku, povinná osoba o tom informuje Českou národní banku a připočte kapitálový požadavek k operačnímu riziku. Povinná osoba přepočte kapitálový požadavek k operačnímu riziku vždy také tehdy, kdykoli dojde k významné změně v míře podstupovaného operačního rizika.

[...]

54. Pokud jde o zahrnutí některých nákladů na **outsourcing**, je rozhodující status poskytovatele **outsourcingu** z hlediska jeho

a) vazby na povinnou osobu,

b) přístupu k obezřetnostním požadavkům a jeho obezřetnostního dohledu.

[...]

- **3/2010 VČNB, úplné znění Opatření České národní banky č. 2/2009 Věst. ČNB, o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance, ve znění Opatření České národní banky č. 2/201:**

Základní charakteristika a obsahová náplň výkazů

Část A. Základní charakteristika a obsahová náplň výkazů předkládaných v elektronické formě

Věcný obsah datových oblastí v datovém souboru

Datový soubor: VISIFE10

[...]

ENB0972 *Náklady na **outsourcing***

- **Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu [287/2006 Sb.], [346/2008 Sb.]:**

§ 16

[...]

(3) Obchodník s cennými papíry, který není bankou, informuje Českou národní banku též o

*e) činnostech, jejichž výkonem pověřil třetí osobu (**outsourcing**) [...].*

§ 163a

[...]

(1) Ratingová agentura, která má sídlo na území České republiky, se dopustí správního deliktu tím, že [...]

*e) vykonává **outsourcing** důležitých provozních funkcí v rozporu s článkem 9 nařízení o ratingových agenturách [...].*

- **Vyhláška č. 434/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovnictví:**

Příloha 1

Další požadavky na řídicí a kontrolní systém

[...]

(2) Tuzemská pojišťovna nebo tuzemská zajišťovna zajistí, aby řídicí a kontrolní systém plnil své funkce i pro činnosti vykonávané na základě smluv

o vyčlenění činnosti nebo smluv o vzájemném sdílení nákladů (dále jen „**outsourcing**“). Řídící a kontrolní systém tuzemské pojišťovny nebo tuzemské zajišťovny zejména zajistí, aby **outsourcing** neomezil soulad činností s příslušnými předpisy, možnost kontroly těchto činností tuzemskou pojišťovnou nebo tuzemskou zajišťovnou a výkon dohledu, včetně případného prověření skutečností, podléhajících dohledu, u jiné osoby zabezpečující pro tuzemskou pojišťovnu nebo tuzemskou zajišťovnu **outsourcing**. Za účelem zajištění kontrolovatelnosti plnění stanovených funkcí pro takto vykonávané činnosti je řídicí a kontrolní systém tuzemské pojišťovny nebo tuzemské zajišťovny nastaven tak, aby forma ujednání upravujícího **outsourcing** umožnila zaznamenání a zpětné získání informací o obsahu ujednání, včetně jeho změn a určení osoby, která **outsourcing** poskytuje.

[...]

- **24/2010 VČNB, úřední sdělení k výkonu činnosti banky, družstevní záložny a obchodníka s cennými papíry na finančním trhu – odměňování:**

[...]

Povinná osoba, která používá sdílená data v souladu s požadavky na kvantifikaci rizika, může využívat **outsourcing** pro:

- zpracování informací vztahujících se k testování a sledování stupňů a seskupení,
- zpracování souhrnných zpráv o ratingových systémech povinné osoby,

[...]

Tím není dotčeno výše uvedené ustanovení o odpovědnosti útvaru řízení úvěrového rizika. Pokud povinná osoba **outsourcing** využije, zajistí, aby oprávněné orgány dohledu měly přístup ke všem relevantním informacím od poskytovatele **outsourcingu**, které jsou nezbytné ke kontrole splnění stanovených požadavků, a mohly provést dohlídku na místě ve stejném rozsahu jako v povinné osobě.

[...]

Hodnotu relevantního ukazatele lze snížit o náklady na **outsourcing** poskytovaný osobou s úzkým propojením s povinnou osobou, zahraniční bankou, zahraničním obchodníkem s cennými papíry nebo finanční institucí, která má sídlo v jiném než členském státě, nad níž příslušný orgán dohledu vykonává srovnatelný dohled; [...].

- **Vyhláška č. 380/2010 Sb., kterou se mění vyhláška č. 123/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, ve znění vyhlášky č. 282/2008 Sb.:**

(1) Pokud některou činnost, kterou by jinak vykonávala nebo mohla vykonávat povinná osoba, zajišťuje pro povinnou osobu na smluvním základě jiná osoba (dále jen „**outsourcing**“), povinná osoba se tím nezabývá žádně ze svých odpovědností za činnosti, které jsou předmětem **outsourcingu**.

(2) Povinná osoba zajistí, aby v souvislosti se sjednáním nebo využíváním **outsourcingu**

a) nebyl omezen soulad činností, které jsou předmětem **outsourcingu**, s příslušnými právními předpisy, možnost jejich kontroly povinnou osobou, plnění informačních povinností vůči České národní bance, výkon dohledu, včetně případné kontroly skutečností podléhajících dohledu u poskytovatele **outsourcingu**, a provedení auditu účetní závěrky a dalších ověření stanovených jinými právními předpisy, [...]

d) byla stanovena pravidla kontroly činností, které jsou předmětem **outsourcingu**, včetně případné kontroly skutečností týkajících se **outsourcingu** u jeho poskytovatele.

(3) Povinná osoba uzavírá smlouvu upravující **outsourcing** způsobem, který umožňuje zachycení jejího obsahu, kontrolovatelnost a případnou vymahatelnost, jakož i uchovatelnost.

[...]

Outsourcingovat se může část výrobního procesu, celý výrobní proces, stavební činnosti, podpůrné činnosti, personalistické služby (služby související se zaměstnáním) nebo jiné činnosti.

[...]

Tyto práce mohou být prováděny na vlastní účet nebo na základě smlouvy nebo dohody. Část prací, někdy také veškeré práce, mohou být zadány subdodavatelům (tzv. **outsourcing**). Do této sekce se zařídují jednotky, které nesou celkovou odpovědnost za stavební projekt.

[...]

Tento oddíl zahrnuje specializované stavební činnosti (řemesla), to znamená provádění dílčích prací na budovách a inženýrských dílech nebo provádění příslušných přípravných prací. Specializované činnosti jsou obvykle zaměřené

pouze na jednu oblast výstavby, která je společná pro různé druhy staveb a vyžaduje zvláštní odborné znalosti popř. zvláštní technické vybavení. Patří sem činnosti jako pilotování základů, základové práce, provádění hrubé stavby, betonování, zednické, dlaždičské, lešenářské, pokrývačské práce atd. Spadá sem rovněž montáž ocelových stavebních konstrukcí, pokud nejsou díly konstrukcí vyráběných jednou výrobní jednotkou. Specializované stavební činnosti jsou zpravidla prováděny subdodavateli (**outsourcing**), přímo pro vlastníka jsou většinou dělány například opravy.

[...]

- **Vyhláška č. 374/2009 Sb., o výkonu činnosti platebních institucí, institucí elektronických peněz, poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu a vydavatelů elektronických peněz malého rozsahu:**

§ 12

(1) Platební instituce zajistí, aby řídicí a kontrolní systém plnil stanovené funkce také v případě výkonu činnosti prostřednictvím obchodních zástupců a dalších osob (dále jen „**outsourcing**“).

(2) Platební instituce nastaví řídicí a kontrolní systém tak, aby sjednání **outsourcingu** neomezilo soulad činností, které jsou předmětem **outsourcingu**, s právními předpisy, možnost jejich kontroly platební institucí, plnění informačních povinností vůči České národní bance, výkon dohledu, včetně případné kontroly skutečností, podléhajících dohledu u poskytovatele **outsourcingu** a provedení auditu účetní závěrky a dalších ověření stanovených právními předpisy.

(3) Platební instituce zajistí, aby smlouva upravující **outsourcing**, včetně jejích změn, byla uzavřena způsobem, který umožňuje zachycení jejího obsahu a určení osob, které ji uzavřely.

[...]

§ 21

Platební instituce zajistí soustavné řízení rizik spojených s činnostmi platební instituce včetně činností, které jsou předmětem **outsourcingu**.

[...]

- **32/2010 FZ, zpráva o aspektech převodních cen u podnikových restrukturalizací. Kapitola IX. Směrnice o převodních cenách:**

[...]

9.24 Ačkoliv není pro účely kontroly rizika nezbytné provádět každodenní správu a monitoring (neboť je možné tyto funkce řešit prostřednictvím **outsourcingu**), je pro kontrolu rizika nezbytná schopnost zhodnotit výsledek každodenní správy a monitoringu ze strany poskytovatele služeb (úroveň potřebné kontroly a druh hodnocení výkonnosti by závisely na povaze rizika).

[...]

D.4 Outsourcing

9.99 V případě **outsourcingu** se může stát, že určitá strana se rozhodne dobrovolně podstoupit restrukturalizaci a nést související restrukturalizační náklady výměnou za očekávané úspory. Předpokládejme například, že se daňový poplatník, který vyrábí a prodává výrobky v rámci jurisdikce s vysokými náklady, rozhodne převést formou **outsourcingu** svou výrobní činnost na sdružený podnik nacházející se v jurisdikci s nízkými náklady. Po restrukturalizaci bude daňový poplatník nakupovat vyrobené výrobky od svého sdruženého podniku, přičemž je i nadále bude prodávat externím zákazníkům. Restrukturalizace může vyžadovat restrukturalizační náklady pro daňového poplatníka, ale zároveň mu tento proces umožní profitovat z úspor nákladů u budoucích nákupů ve srovnání s vlastními výrobními náklady. Nezávislé strany implementují tento typ **outsourcingových** ujednání, přičemž od nabyvatele nezbytně neočekávají explicitní kompenzaci, pokud očekávané úspory nákladů pro převádějího převyšují jeho restrukturalizační náklady.

[...]

9.136 Dalším příkladem možné aplikace metody srovnatelné nezávislé ceny by byl případ, kdy nezávislé strany poskytují výrobní, prodejní nebo servisní činnosti srovnatelné s činnostmi, které jsou poskytovány ze strany restrukturalizovaného sdruženého podniku. Vzhledem k nedávnému vývoji v oblasti **outsourcingu** lze v některých případech nalézt nezávislé **outsourcingové** transakce, které poskytují základ pro metodu srovnatelné nezávislé ceny pro účely určení tržní odměny v rámci post-restrukturalizačních řízených transakcí. Vše samozřejmě pod podmínkou, že **outsourcingové** transakce jsou vymezeny jako nezávislé transakce a hodnocení pěti faktorů srovnatelnosti poskytuje dostatečnou jistotu, že neexistují žádné podstatné rozdíly mezi podmínkami nezávislých **outsourcingových** transakcí a podmínkami post-restrukturalizačních

řízených transakcí nebo že lze provést dostatečně spolehlivé úpravy (a jsou skutečně provedeny) za účelem eliminace takovýchto rozdílů.

[...]

- **21/2010 VČNB, úřední sdělení k výkonu činnosti organizátora regulovaného trhu, provozovatele vypořádacího systému a centrálního depozitáře cenných papírů na finančním trhu – operační riziko v oblasti informačního systému:**

Příloha

[...]

4. Zásady a postupy řízení operačního rizika zahrnují zejména:

[...]

- j) postupy pro řešení operačního rizika při zajišťování dodávek zboží a služeb a při vykonávání některých významných činností prostřednictvím jiných osob (**outsourcing**), pokud je uplatňován či zvažován.

[...]

7. Poskytovatel finančních služeb

- a) vytvoří a udržuje plány pro obnovení své činnosti pro případy neplánovaného přerušení nebo omezení svých činností, zejména pokud jde o případné havárie informačního systému, selhání osoby, prostřednictvím které jsou vykonávány významné činnosti (**outsourcing**) nebo selhání externí infrastruktury, například dodávky energií (dále jen „pohotovostní plány“),

[...]

10. V případě, že poskytovatel finančních služeb vykonává významnou činnost v oblasti informačního systému prostřednictvím jiné osoby (**outsourcing**), uzavře smlouvu upravující **outsourcing** způsobem, který umožňuje zachycení jejího obsahu, kontrolovatelnost a případnou vymahatelnost, jakož i uchovatelnost (zpravidla v listinné podobě) a nezbavuje se tím žádné ze svých povinností a odpovědností; současně zajistí, aby sjednání **outsourcingu** neomezilo soulad činností, které jsou předmětem **outsourcingu**, s příslušnými právními předpisy, možnost jejich kontroly poskytovatelem finančních služeb a výkon dohledu České národní banky včetně případné kontroly skutečností týkajících se **outsourcingu** u jeho poskytovatele

[...]

- **20/2010 VČNB, úřední sdělení k výkonu činnosti na finančním trhu: Kvalitativní požadavky související s výkonem činnosti – základní informace:**

1. Česká národní banka (dále jen „ČNB“), ledaže je výslovně uvedeno jinak, i s ohledem na praxi obvyklou v odvětví používá slova [...]

r) poskytovatel **outsourcingu** pro souhrnné označení jakýchkoli jiných (třetích) osob ve vztahu k poskytovateli finančních služeb (bez ohledu na to, zda tato jiná osoba sama je nebo není poskytovatelem finančních služeb), včetně jiných osob v rámci téhož podnikatelského seskupení, jejichž prostřednictvím poskytovatel finančních služeb, případně vykonává některé své činnosti (realizuje určité procesy, zajišťuje určité funkce, poskytuje určité služby apod.), přičemž **outsourcingem** ČNB rozumí jakékoli obchodní uspořádání mezi poskytovatelem finančních služeb a jinou osobou za účelem výkonu určitých činností poskytovatele finančních služeb prostřednictvím jiné osoby, [...]

t) pohotovostní plán pro souhrnné označení plánů (postupů) pro nestandardní situace, včetně situací havarijních a krizových (stresových), a pro obnovu činnosti k zajištění schopnosti průběžně vykonávat činnosti a k omezení ztrát v případě narušení výkonu činností, včetně činností **outsourcovaných** [...].

[...]

2. ČNB, ledaže je výslovně uvedeno jinak, posuzuje jako synonyma slova

[...]

m) **outsourcing**, činnost vykonávaná prostřednictvím jiné/třetí osoby, vyčlenění/delegace činnosti mimo subjekt, externě zajišťovaná činnost, pověření třetí osoby v souvislosti s výkonem činnosti/poskytováním služeb,

n) poskytovatel **outsourcingu**, poskytovatel služeb (**outsourcovaných**).

[...]

7. Řídicí a kontrolní systém pokrývá veškeré činnosti poskytovatele finančních služeb.

Příklad 10:

Součástí řídicího a kontrolního systému jsou např. také systém interních zásad, postupů a kontrolních opatření v oblasti AML, procesy pohotovostního plánování pro případy nestandardních situací, procesy spojené s případným využitím **outsourcingu**, procesy přípravy, schvalování a zavádění nových činností, produktů či systémů nebo realizace jiných změn ve výkonu činnosti

poskytovatele finančních služeb včetně změn organizačních či technologických, vstupu na nový trh nebo do nového segmentu klientů, akvizic apod.

[...]

Uznávané standardy

[...]

Příklad 1:

Standardy se zaměřují např. na provozování různých platebních, vypořádacích a dalších systémů, obchodování na finančních trzích, smluvní vztahy a jednání s klienty, účetnictví, měření, řízení a krytí rizik, výkon pojistněmatematické funkce, testování a validace interních/vlastních modelů, interní kontrolu, audit, zajišťování a kontrolu compliance, provádění stresového testování, předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, zavádění nových aktivit a řízení změn, využívání **outsourcingu**, zajišťování kontinuity výkonu činnosti apod. Jako ilustrativní příklady konkrétních dokumentů, o které se může jednat, lze uvést např. *Guidance paper on preventing, detecting and remedying fraud in insurance* (IAIS, říjen 2009), *Compliance and the compliance function in banks* (BCBS, duben 2005), *Principles on outsourcing of financial services for market intermediaries* (IOSCO, únor 2005).

[...]

- **Vyhláška č. 123/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry:**

§ 11

(1) Pokud některou činnost, kterou by jinak vykonávala nebo mohla vykonávat povinná osoba, zajišťuje pro povinnou osobu na smluvním základě jiná osoba (dále jen „**outsourcing**“), povinná osoba se tím nezabývá žádné ze svých odpovědností za činnosti, které jsou předmětem outsourcingu.

(2) Povinná osoba zajistí, aby v souvislosti se sjednáním nebo využíváním **outsourcingu**

a) nebyl omezen soulad činností, které jsou předmětem **outsourcingu**, s příslušnými právními předpisy, možnost jejich kontroly povinnou osobou, plnění informačních povinností vůči České národní bance, výkon dohledu, včetně případné kontroly skutečností podléhajících dohledu u poskytovatele **outsourcingu**, a provedení auditu účetní závěrky a dalších ověření stanovených jinými právními předpisy,

[...]

d) byla stanovena pravidla kontroly činností, které jsou předmětem **outsourcingu**, včetně případné kontroly skutečností týkajících se outsourcingu u jeho poskytovatele.

(3) Povinná osoba uzavírá smlouvu upravující **outsourcing** způsobem, který umožňuje zachycení jejího obsahu, kontrolovatelnost a případnou vymahatelnost, jakož i uchovatelnost.

§ 33

[...]

(3) Výkon vnitřního auditu zajistí povinná osoba prostřednictvím alespoň jednoho zaměstnance, **outsourcingu** nebo kombinací.

[...]

§ 216

Pokud povinná osoba pro zajištění svých významných činností nebo k jejich podpoře sjednala **outsourcing**, informuje o tom bez zbytečného odkladu Českou národní banku. Součástí této informace je přehled činností, které jsou předmětem **outsourcingu**, a základní identifikační údaje o osobě, která **outsourcing** poskytuje. Významnou činností se zde rozumí

- a) činnosti takového významu, že nedostatek nebo selhání při jejich zajišťování může mít významný dopad na schopnost povinné osoby plnit obezřetnostní pravidla nebo na nepřetržitost výkonu jejích činností
- b) činnosti, jejichž poskytování je podmíněno udělením oprávnění k činnosti příslušným orgánem dohledu, [...].

[...]

§ 233

[...]

(2) Do 1 měsíce ode dne nabytí účinnosti této vyhlášky povinná osoba předloží České národní bance informaci o svých činnostech, činnostech osob zahrnutých do regulovaného konsolidačního celku nebo činnostech k podpoře takových činností, které jsou ke dni nabytí účinnosti této vyhlášky předmětem **outsourcingu**.

[...]

III. Omezování operačního rizika

[...]

2. Banka nebo družstevní záložna posoudí jak rizika ovlivnitelná, tak rizika stojící mimo její přímý vliv, a rozhodne, zda rizika přijme, omezí jejich případné dopady, či zda omezí nebo zcela ukončí příslušnou činnost. Pro omezování operačního rizika vytvoří a udržuje například postupy pro

[...]

c) řešení operačního rizika, včetně rizika právního a compliance, při zajišťování dodávek zboží a služeb a při **outsourcingu**, pokud je bankou nebo družstevní záložnou uplatňován či zvažován.

[...]

E. Požadavky na řídicí a kontrolní systém

[...]

3. Povinná osoba, která používá sdílená data v souladu s požadavky na kvantifikaci rizika, může využívat **outsourcing** pro:

3.1 zpracování informací vztahujících se k testování a sledování stupňů a seskupení,

3.2 zpracování souhrnných zpráv o ratingových systémech povinné osoby,

3.3 zpracování informací, vztahujících se k přehodnocování ratingových kritérií v souvislosti se schopností odhadu rizika,

3.4 dokumentaci změn ratingového procesu, kritérií či jednotlivých ratingových parametrů, [...].

[...]

Pokud povinná osoba **outsourcing** využije, zajistí, aby oprávněné orgány dohledu měly přístup ke všem relevantním informacím od poskytovatele **outsourcingu**, které jsou nezbytné ke kontrole splnění stanovených požadavků, a mohly provést dohlídku na místě ve stejném rozsahu jako v povinné osobě.

[...]

- **28/2007 VČNB, úřední sdělení k pravidlům obezřetného podnikání bank a spořitelních a úvěrních družstev:**

I. Výkladová stanoviska k využívání **outsourcingu**

1. Osobou zajišťující pro banku nebo družstevní záložnu (dále též „povinná osoba“) na smluvním základě některou z činností, kterou by jinak vykonávala povinná osoba (dále jen „poskytovatel **outsourcingu**“), může být fyzická nebo právnická osoba. Poskytovatelem **outsourcingu** se rozumí i osoba v rámci

konsolidačního celku, do kterého povinná osoba patří, pokud pro povinnou osobu vykonává činnosti, které by jinak povinná osoba vykonávala sama. Poskytovatelem **outsourcingu** se rozumí i osoba, která pro povinnou osobu vykonává některé činnosti související s nabídkou nebo prodejem produktů nebo služeb povinné osoby. Poskytovatelem **outsourcingu** však není osoba, která dodává povinné osobě standardizované nebo běžně nabízené zboží nebo služby (dodavatel zboží a služeb).

2. Využitím **outsourcingu** se povinná osoba nezbujuje žádné ze svých odpovědností, včetně odpovědnosti:

- a) dodržovat právní předpisy a podmínky, na základě kterých jí byla vydána licence nebo povolení (dále jen „povolení“) a postupovat při výkonu své činnosti obezřetně,
- b) nepoškozovat zájmy svých klientů nebo členů (dále jen „klient“), včetně plnění povinností k ochraně osobních údajů a ochrany informací podléhajících bankovnímu tajemství nebo v případě družstevní záložny ochrany údajů o obchodech člena s družstevní záložnou [dále jen „bankovní tajemství“]. Povinná osoba musí učinit veškerá opatření směřující k tomu, aby nedošlo k neoprávněnému zveřejnění nebo využití těchto informací podléhajících ochraně, které má poskytovatel **outsourcingu**. Klient má naproti tomu odpovídající právo na zajištění této ochrany, popř. na náhradu škody, pokud povinná osoba svoji povinnost poruší a klientovi v důsledku toho vznikne škoda.

3. Povinná osoba před zahájením využívání **outsourcingu** stanoví:

- a) strategii pro využívání **outsourcingu**, která zahrnuje hlavní cíle a zásady pro využívání **outsourcingu** (včetně zásad pro řízení souvisejících rizik a kontrolní mechanismy),
- b) pravomoci, odpovědnosti a postupy při využívání **outsourcingu**.

[...]

5. Povinná osoba pravidelně a prostřednictvím osoby či osob s odpovídajícími zkušenostmi v dané oblasti posuzuje konkrétní využívání **outsourcingu**. Předmětem posuzování je například:

- a) zda je **outsourcovaná** činnost trvale vykonávána v souladu se všemi příslušnými právními předpisy a se smlouvou o **outsourcingu**,
- b) zda je poskytovatel **outsourcingu** nadále důvěryhodný a právně, finančně, odborně i technicky způsobilý k zajišťování **outsourcovaných** činností,
- c) zda poskytovatel **outsourcingu** pravidelně prověřuje funkčnost a dostatečnost svých mechanismů vnitřní kontroly a řízení rizik včetně řízení rizika

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.